

Rapport for

Bærekraftig forretningspraksis 2021

for Inter-Sun AS

INTER-SUN A.S

FNs BÆREKRAFTSMÅL

Til lesere av rapporten

Næringslivet har stor påvirkning på mennesker, samfunn og miljø og kan både bidra positivt til utvikling, men også medvirke negativt og forårsake skade. Virksomheter har derfor også en nøkkelrolle i å oppnå FNs bærekraftsmål. Alle selskaper, uavhengig av størrelse, er av norske myndigheter forventet å kartlegge, forebygge, begrense og gjøre rede for hvordan de håndterer risiko for negativ påvirkning samt rette opp skade for mennesker, samfunn og miljø – såkalte aktsomhetsvurderinger (due diligence). Dette gjelder både næringsliv, offentlig sektor og organisasjoner. Større virksomheter er fra og med 1.juli 2022, gjennom åpenhetsloven, lovpålagt å utføre dette arbeidet og vise åpenhet om det ved å rapportere offentlig om arbeidet.

Medlemmer i Etisk handel Norge har forpliktet seg til å jobbe med aktsomhetsvurderinger for bærekraftig forretningspraksis. Til grunn for dette arbeidet ligger Etisk handel Norges prinsipper (vår code of conduct), som dekker områdene anstendig arbeid, menneskerettigheter, miljø/klima, antikorrupsjon og dyrevelferd.

Malen for medlemsrapporten er utformet for at virksomheten skal vise åpenhet om sitt arbeid med ansvarlig næringsliv og bærekraftig forretningspraksis, som beskrevet i FNs veiledende prinsipper for næringsliv og menneskerettigheter og OECDs retningslinjer for flernasjonale selskaper. I rapporteringen skal det inngå hvordan virksomheten arbeider med aktsomhetsvurderinger og beskrive hvilke utfordringer virksomheten står overfor, hvilke tiltak som gjennomføres for å håndtere utfordringene samt fremdrift og resultater. Alle medlemsrapportene gjøres offentlig tilgjengelig på Etisk handel Norges hjemmesider.

Heidi Furustøl

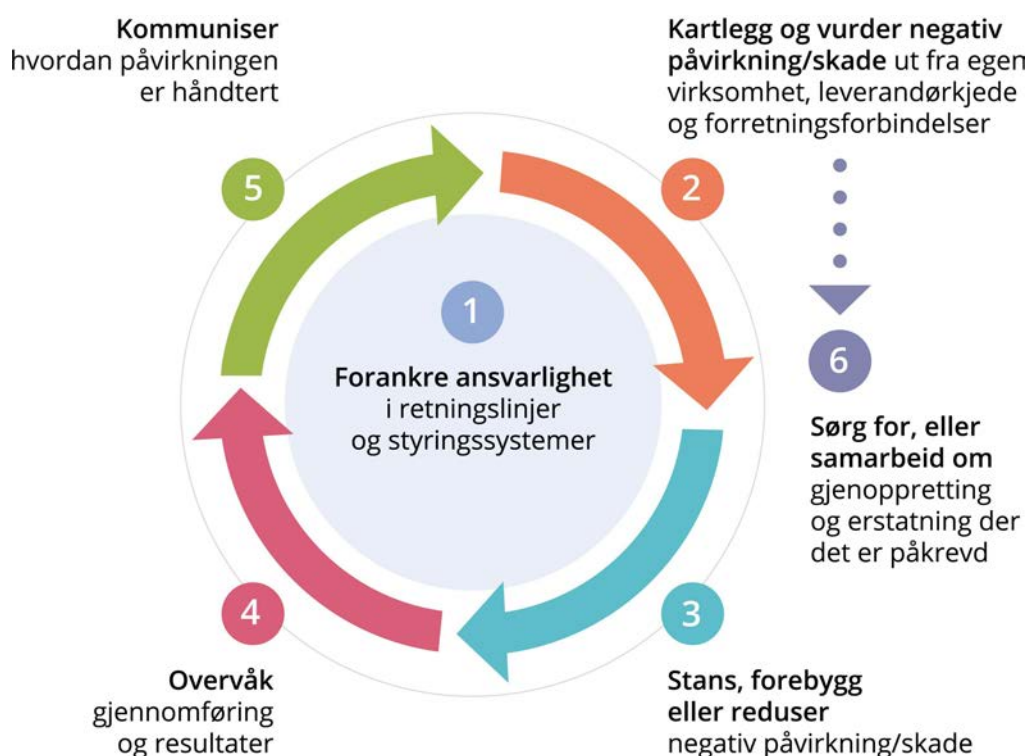
Daglig leder

Etisk handel Norge

Aktsomhetsvurderinger

Denne rapporten er bygget rundt FNs veiledende prinsipper for næringsliv og menneskerettigheter og OECDs modell for aktsomhetsvurderinger for ansvarlig næringsliv.

Modellen har seks trinn som beskriver hvordan virksomheter kan jobbe for mer ansvarlig og bærekraftig forretningspraksis. Å være god på aktsomhetsvurderinger betyr ikke at en virksomhet ikke har negativ påvirkning på mennesker, samfunn og miljø, men heller at virksomheten er åpen og ærlig om utfordringer og håndterer dette på best mulig måte i samråd med sine interessenter. Denne rapporten er delt inn i kapitler basert på denne modellen.

Forord av daglig leder

Inter-Sun AS sin visjon er å gjennomføre og etterleve en bærekraftig forretningspraksis som respekterer mennesker, samfunn og miljø. En bærekraftig forretningspraksis er viktig for å kunne gi våre kunder og ansatte trygghet for at det vi produserer ikke er laget på bekostning av mennesker eller samfunn, og at vi jobber aktivt for å begrense skade på miljø. For å nå dette målet er det viktig at bærekraftig forretningspraksis er godt forankret i hele organisasjonen, og er noe vi jobber kontinuerlig med.

Å bidra til FNs bærekraftsmål er viktig for vår virksomhet. Flere av bærekrafts målene er vi med på å påvirke positivt, men det er dessverre flere vi også er med på å påvirke negativt. I vår risikobaserte aktsomhetsvurdering kom vi frem til følgende 3 prioriterte risikoområder i vår produksjonskjede:

- Produksjon av bomull
- Fri fagorganisering eller demokratisk valgt arbeiderrepresentasjon
- Forurensning i produksjonskjeden

Ved å jobbe med disse områdene kan vi stanse, forebygge og redusere der vi har størst negative påvirkning på FNs bærekraftsmål. Det er blant annet noe av det vi har jobbet med i 2021. Selv om året har vært preget av pandemi, og det ikke har vært mulighet for å reise, så har vi fått gjennomført flere av våre kortsiktige mål. Allikevel er arbeidet med bærekraft en kontinuerlig prosess som vi aldri vil bli ferdig med.

Jens Grønne
Daglig leder

Nøkkelinformasjon om bedriften og leverandørkjeden

Nøkkelinformasjon om bedriften

Navn på bedriften

Inter-Sun AS

Adresse hovedkontor

Anolitveien 5, 1400 Ski

Viktigste merker, produkter og tjenester

Zavanna, dameklær

Beskrivelse av bedriftens struktur

Inter-Sun AS er et familieeid engros- og detaljistselskap som utvikler og selger egne kolleksjoner av dameklær i Norge. Vi er organisert i to selskaper Inter-Sun AS og Retail Management AS. Inter-Sun AS utvikler og importerer dameklær, og selger engros. Av sitt sortiment leverer Inter-Sun 95% til Retail Management AS. Retail Management AS er et detaljistselskap som selger kolleksjonene i 114 egneide butikker fordelt på kjedene Zavanna og Bogerud.

Omsetning i rapporteringsåret (NOK)

215 000 000

Antall ansatte

23

Vesentlige organisatoriske endringer siden forrige rapportering

Navn, tittel for kontaktperson for rapporten

Pernille Grønne, Innkjøpssjef

E-post adresse for kontaktperson for rapporten

pernille@inter-sun.no

Informasjon om leverandørkjeden

Generell beskrivelse av bedriftens innkjøpsmodell og leverandørkjede

Inter-Sun AS designer alle produktene sine selv. Produktene kjøpes inn og produseres via agenter eller fabrikker i Asia. Vi kjøper i hovedsak inn fra Kina og Bangladesh, men har også noe produksjon i India og Sri Lanka.

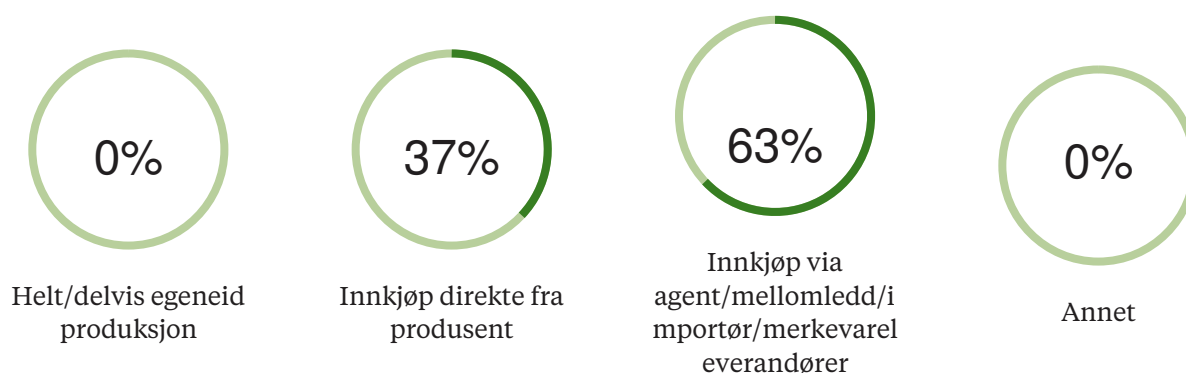
Antall leverandører som bedriften har hatt kommersielle relasjoner med i rapporteringsåret

33

Kommentar til antall leverandører

Antallet leverandører gitt over er både agenter og fabrikker. Det inkluderer ikke fabrikker som agentene jobber med.

Type innkjøp/ leverandørforhold

Liste over førsteleddsprodusenter per land

Kina :	38
India :	4
Bangladesh :	12
Sri Lanka :	1

Antallet førsteleddsprodusenter gitt over er ikke inkludert agentene vi handler med, men istedenfor fabrikkene agentene bruker.

Oppgi antall arbeidere hos førsteleddsprodusenter som bedriften har oversikt over, og hvor mange produsenter dette er basert på.

Antall arbeidere

13 051

Antall produsenter dette er basert på

55

Antall arbeidere per produsent (kalkulert snitt)

238

Kommentar til antall arbeidere

Antallet arbeidere over er basert på tall rapportert av våre leveranødrer, egen rapporteringsskjemaer og tredjeparts revisjoner.

Viktigste innsatsfaktorer/råvarer og geografi

Bomull	Kina India Pakistan
Polyester	Kina India Pakistan
Viskose	Kina India Pakistan
Ull	Australia Kina
Akryl	Kina
Elastan	Kina Pakistan
Modal	Kina
Lyocell	Kina
Tencel	Kina
Polyamid	Kina
Lin	Kina India

Vi har ikke full sporbarhet helt til råvarene for våre produkter. Landene gitt ovenfor er basert på informasjon vi har mottatt fra våre førsteleddspordusenter.

Er virksomheten leverandør til offentlig sektor?

Nei

Mål og fremdrift

MÅL OG FREMDRIFT I RAPPORTERINGSÅRET

1

Mål: En av de største risikoene identifisert i vår risikokartlegging er produksjonen av bomull. Som et tiltak mot dette ønsker vi å begynne å bruke sertifisert bomull.

Status: Vi har blitt medlem av Better Cotton Initiativ, og har begynt å kjøpe noe sertifisert bomull.

2

Mål: I vår leverandørkjede finner vi også risiko tilknyttet fagorganisering, lønn, HMS og arbeidstid. Som et tiltak mot dette ønsker vi å kartlegge om våre leverandører har fungerende arbeiderrepresentasjon.

Status: Vi har kartlagt og innledet dialog rundt fagorganisering og arbeiderrepresentasjon hos våre viktigste leverandører. I tillegg har 3 av fabrikkene vi jobber med blitt med i programmet Gender Friendly Workplace in Bangladesh i samarbeid med Etisk handel Norge, Norad og Ethical Trading Initiative.

3

Mål: Kartlegge basert på bransje hvor i vår produksjonskjede vi har størst miljøfotavtrykk.

Status: Arbeidet er påbegynt, men ikke ferdig. Vi jobber fortsatt med å tilegne oss mer kunnskap innenfor dette feltet. I rapporteringsåret har vi blant annet deltatt på webinarer om innfargnings- og trykkteknikker med fokus på farlige kjemikalier fra et livssyklus perspektiv med Kemikaliegruppen.

4

Mål: Gjennomføre en risikovurdering av våre mest brukte fibre, og kartlegge hvilke sertifiseringsordninger som finnes for de ulike fibertypene.

Status: Arbeidet er påbegynt, men ikke ferdigstilt.

MÅL FOR KOMMENDE ÅR

1

20% av innkjøpet av bomull skal være sertifisert.

2

Bli medlem av Accord

3

Øke andelen leverandører som har tredjeparts revisjoner

4

Kartlegge maskinparken for fargeriene til våre største leverandører

5

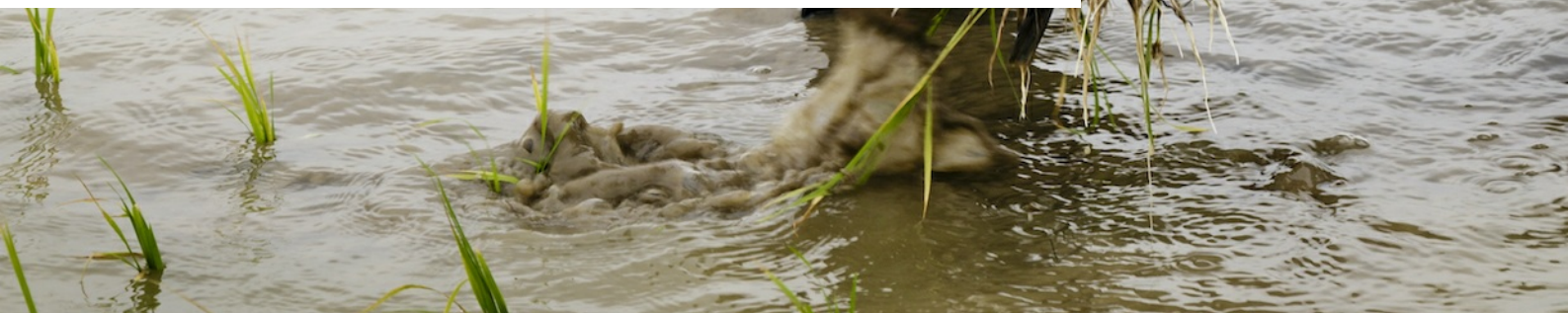
Kartlegge lønninger på fabrikkene til våre største leverandører

1

Forankring av bærekraft i virksomheten

Forankring av ansvarlighet knyttet til bærekraftig forretningspraksis i virksomheten handler om å ha strategier, planer, relevante policyer* og retningslinjer for aktsomhetsvurderinger som er vedtatt av ledelsen. Disse bør omfatte hele virksomheten, samt virksomhetens leverandørkjede og forretningsforbindelser. Effektive styringssystemer for implementering er en forutsetning for å lykkes, og arbeidet med aktsomhetsvurderinger bør være en integrert del av virksomhetens forretningsdrift. Tydelige forventninger fra toppledelsen, samt tydelig plassering av ansvar innad i virksomheten for implementering av de ulike delene av aktsomhetsvurderinger er viktig. Alle involverte må vite hva de skal gjøre. Åpenhet om forpliktelser virksomheten har til seg selv, utfordringer de står overfor og hvordan dette håndteres, er vesentlig.

1.A Policy* for egen virksomhet

1.A.1 Lenke til offentlig tilgjengelig policy for egen virksomhet

<https://zavanna.no/om-oss/policy-forretningspraksis>, <https://inter-sun.no/policy/>

1.A.2 Hva sier bedriften offentlig om sine forpliktelser til å respektere mennesker, samfunn og miljø?

Inter-Sun har vedtatt Etisk handel Norge sin mal for Policy for egen virksomhet, som sin policy for bærekraftig forretningspraksis. Denne finnes tilgjengelig på våre hjemmesider (<https://zavanna.no/om-oss/policy-forretningspraksis>, <https://inter-sun.no/policy/>). Policyen er grunnlaget for vårt bærekraftsarbeid, og vi forplikter oss i den til å jobbe for å ha en bærekraftig forretningspraksis som respekterer mennesker, samfunn og miljø. I policyen stiller vi krav til egen virksomhet om at vi blant annet skal gjennomføre aktsomhetsvurderinger og ha en ansvarlig innkjøpspraksis. Det stilles også krav til forhold i vår leverandørkjede. I policyen er det inkludert prinsipper for bærekraftig forretningspraksis, som dekker grunnleggende krav til menneskerettigheter, arbeidstakerrettigheter, antikorrupsjon, dyrevelferd og miljø. Disse forventer vi at våre leverandører og samarbeidspartnere følger.

1.A.3 Hvordan er policy for egen virksomhet blitt utviklet og forankret?

Inter-Sun har valgt å bruke malen policy for egen virksomhet som Etisk handel Norge har utviklet. Vi føler at den er i tråd med våre mål og verdier for bærekraftig forretningspraksis. Policyen er vedtatt i styret, og forankret i ledelsen ved at det er Pernille Grønne, som er innkjøpsjef og styremedlem, som har ansvaret for å følge opp arbeidet med bærekraftig forretningspraksis i virksomheten. Jens Grønne som er daglig leder er også direkte involvert i dette arbeidet.

1.B Organisering og internkommunikasjon

1.B.1 Hvordan er arbeidet med aktsomhetsvurderinger organisert i bedriften, og hvorfor?

Arbeidet med aktsomhetsvurdering er organisert ved at det er bærekraftsansvarlig, Pernille Grønne, som har ansvaret. Hun jobber i tillegg som innkjøpssjef og sitter i styret til både Inter-Sun AS og datterselskapet Retail Management AS. Sammen med innkjøper, Silje Moe, har hun det operative ansvaret for aktsomhetsvurderingen til selskapet. Jens Grønne som er styreleder og eier jobber også direkte med og følge opp Inter-Sun sin jobb med bærekraftig forretningspraksis. Innkjøpssjef rapporterer jevnlig direkte til daglig leder, i tillegg er arbeidet med bærekraft og aktsomhetsvurdering alltid på agendaen under styremøter. Aktsomhetsvurderingen vurderes løpende gjennom året, men har en grundig gjennomgang en gang i året.

Vi har valgt å organisere vårt arbeid på denne måten da vi etter en intern interessentanalyse fant ut at det var mest hensiktsmessig. Da det er innkjøpssjef og innkjøpere som har den daglig kontakt med vår leverandørkjede, og det er der vår virksomhet har størst negativ påvirkning på mennesker, samfunn og miljø. De vil derfor ha de beste forutsetningene til å identifisere risiko i vår leverandørkjede.

1.B.2 Hvordan blir betydningen av virksomhetens aktsomhetsvurderinger konkretisert og tydeliggjort for de ansatte gjennom stillingsbeskrivelse, arbeidsoppgaver og incentivordninger?

Virksomhetens aktsomhetsvurdering blir konkretisert og tydeliggjort for ansatte ved at det holdes årlig foredrag for alle butikksjefer og ansatte på hovedkontor om vårt bærekraftsarbeid, der inkludert vår aktsomhetsvurdering. I tillegg legges årsrapporten til Etisk handel Norge ut på intranett. Våre policyer er inkludert i butikkenes HMS-bok og personalboken til hovedkontoret, det stilles krav til at disse leses. Den er også tilgjengelig på intranett. For innkjøpere er arbeidet med bærekraft en del av stillingsbeskrivelsen, og det holdes jevnlig møter angående arbeidet. Alle innkjøperne har fått internt grunnkurs, og de har gjennomført kurset ansvarlig innkjøpspraksis hos Etisk handel Norge.

1.B.3 Hvordan sikres det at relevante ansatte har tilstrekkelig kompetanse til å gjennomføre arbeidet med aktsomhetsvurderinger?

Det vurderes løpende om relevante ansatte har tilstrekkelig kompetanse for å gjennomføre arbeidet med aktsomhetsvurdering. Innkjøpssjef og en innkjøper har gjennomført kurset risikokartlegging, prioritering og forbedring hos Etisk handel Norge.

1.C. Planer og ressurser

1.C.1 Hvordan er virksomhetens forpliktelser til å respektere mennesker, samfunn og miljø forankret i virksomhetens strategier og handlingsplaner?

Inter-Sun AS har en overordnet visjon om bærekraftig forretningspraksis som respekterer mennesker, samfunn og miljø. For å nå denne visjonen har vi satt opp følgende strategimål for perioden 2020-2022:

- Bærekraftig forretningspraksis er godt forankret i virksomheten innen 2022
- Vi skal utarbeide og få en rangert risikovurdering i vår leverandørkjede innen 2022
- Identifisere hvor i produksjonskjeden vi har størst miljøfotavtrykk, og sette i gang tiltak innen 2022

Hvert år lages det handlingsplaner med delmål som støtter opp under strategien for bærekraftig forretningspraksis. Se punktet mål og fremdrift for delmål vi har satt for 2022. I løpet av 2022 skal det settes opp nye strategiske mål.

1.C.2 Hvordan følges virksomhetens strategier og planer for å være ansvarlig og bærekraftig opp av ledelse og styre?

Det er ledelsen som har det øverste ansvaret for oppfølging av strategien, og ledelsen mottar rapporter om status på hvert av de strategiske målene ved styremøter.

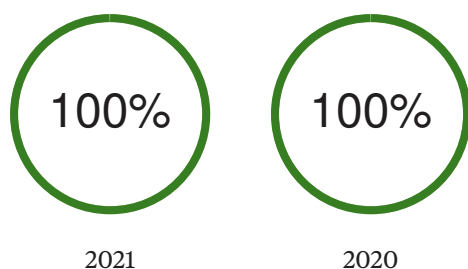
1.D Partnerskap og samarbeid med forretningsforbindelser, spesielt leverandører

1.D.1 Hvordan tydeliggjør virksomheten viktigheten av ansvarlighet og bærekraft i møte med forretningspartnere, spesielt i leverandørkjeden?

Alle leverandører som vi skal ha et kommersielt samarbeid med må forplikte seg til å følge våre retningslinjer for leverandører. Vi kommuniserer formålet med retningslinjene som en felles interesse for både oss og leverandøren. Altså, at det i tillegg til de menneskelige og miljømessige fordelene, er en lønnsomhetsside og et konkurransefortrinn for begge parter. Blant annet henvises det til at forskning viser at både produktivitet og kvalitet øker når det fokuseres på gode arbeidsforhold. Det legges også vekt på at tillit og åpenhet er viktig for å opprettholde et godt samarbeid for etterlevelse av retningslinjene. Det kommer tydelig frem at leverandøren må forplikte seg til retningslinjene, men at vi også har forståelse for at ikke alle oppfylles umiddelbart, og at kontrakten ikke vil bli avsluttet så lenge leverandøren gjennomfører forbedringstiltak. Retningslinjene for leverandører kan man finne på våre hjemmesider (<https://zavanna.no/om-oss/retningslinjer-for-leverandorer>, <https://inter-sun.no/retningslinjer-for-leverandorer/>)

Indikator

Andel av bedriftens leverandører som har akseptert retningslinjer for leverandører

1.E Erfaringer og endringer

1.E.1 Hvilke erfaringer har virksomheten gjort seg om arbeidet med bærekraftig forretningspraksis i rapporteringsåret, og hva har endret seg som et resultat av dette?

Vi hadde i 2021 et mål om å kartlegge om våre største leverandører har fungerende arbeiderrepresentasjoner. Alle leverandørene ga oss svar på de spørsmålene vi hadde, og på papiret ser det ut som de fleste har fungerende arbeiderrepresentasjoner. Allikevel følte vi ikke at vi kunne si oss fornøyd med dette arbeidet med den kunnskapen vi har om arbeiderrepresentasjon spesielt i Bangladesh. Vi måtte se på andre alternativer for hvordan vi kunne jobbe med dette, og da vi fikk tilbud av Etisk handel om å være med i Joint Ethical Trading Initiatives sitt program Gender Sensitive Workplace, som støttes av Norad, valgt vi å nominere 3 fabrikker. Vi ser at slike samarbeid vil gi oss muligheten til å komme i kontakt med de partene det faktisk gjelder, og vil forhåpentligvis gi gode resultater for fabrikkene. Vi ser nyttigheten av å hjelpe leverandørene med opplæring og utdanning, istedenfor kun å kartlegge og forvente at de skal forbedre områder man ikke er fornøyd med. Dette er noe vi ønsker å jobbe videre med i 2022.

2

Fastsette fokus for rapporten

Kartlegging av virksomhetens påvirkning på mennesker, samfunn og miljø

Kartlegging handler om å identifisere virksomhetens risiko for, og faktiske negative påvirkning eller skade på mennesker, samfunn og miljø, inkludert i leverandørkjeden og gjennom forretningsforbindelser. Det handler om å først danne seg et overordnet risikobilde, for så å prioritere mest vesentlige risikoområder for grundigere kartlegging og håndtering av funn. Hvordan virksomheten er involvert i eventuell negativ påvirkning på mennesker, samfunn og miljø, er sentralt for å avgjøre riktig respons og tiltak. Involvering av interessenter, spesielt påvirkede parter, er sentralt i kartleggingsarbeidet, så vel som i tiltak for å håndtere utfordringene på en god måte.

2.A Kartlegging og prioritering

PRIORITERT NEGATIV PÅVIRKNING/SKADE FOR MENNESKER, SAMFUNN OG MILJØ

Å prioritere en eller flere risikoområder på bakgrunn av alvorlighetsgrad, betyr ikke at noen risiko er viktigere enn andre, eller at virksomheter ikke gjør noen med annen risiko, men at det som har størst negativ påvirkning prioriteres først. Kartlegging og prioritering er en kontinuerlig prosess.

2.A.1 List opp virksomhetens prioriterte risiko for negativ påvirkning/skade på mennesker, samfunn og miljø.

Prioritert negativ påvirkning / skade	Relatert tema	Geografi
Produksjon av bomull	Tvangsarbeid Fagorganisering og kollektive forhandlinger Barnearbeid Diskriminering Brutal behandling Helse, miljø og sikkerhet Lønn Arbeidstid Regulære ansettelsesforhold Miljø Vann	Kina India
Fri fagorganisering eller demokratisk valgt arbeiderrepresentasjon	Fagorganisering og kollektive forhandlinger Helse, miljø og sikkerhet Lønn Arbeidstid Regulære ansettelsesforhold	Bangladesh Kina India
Forurensning i produksjonskjeden	Miljø Energi Vann	Bangladesh Kina India

BEGRUNNELSE FOR HVORFOR DISSE UTFORDRINGENE ER PRIORITERT SOM MEST VESENTLIGE FOR MENNESKER, SAMFUNN OG MILJØ

2.A.2 Beskriv kort virksomhetens rutiner for kartlegging og identifisering av risiko og vis til hvordan den negative påvirkningen/skaden ble identifisert og prioritert i denne perioden. Beskriv hvordan informasjon ble hentet inn, hvilke kilder som er benyttet og hvilke interessenter som er involvert/dere har snakket med. Beskriv videre også om det er identifisert områder eller tema hvor det er manglende informasjon for å danne seg et helhetlig bilde, og hvordan dere planlegger å gå frem for å få mer informasjon/håndtere dette.

Basert på anerkjente kilder, og informasjon hentet inn fra våre leverandører gjennom besøk, tredjeparts revisjoner og egenrapporteringsskjemaer gjør vi en risikovurdering av vår leverandørkjede. Vi har basert oss på kilder som ITUC, CSR risk checker, Cottonupguide.org, Etisk handel Norge sin ressursdatabase i tillegg til kurs vi har deltatt på arrangert av BCI, Kemikaliegruppen og Etisk handel. Vi har valgt å prioritere negativ påvirkning/skade etter alvorlighetsgrad, omfang og risiko for uopprettelig skade. Vår risikokartlegging startet på land og bransjenivå, før vi så nærmere på vår egen leverandørkjede.

I risikovurderingen vår kom vi frem til at produksjon av bomull har en høy risiko tilknyttet seg. Dette skyldes en lang leverandørkjede med mange små underleverandører og liten sporbarhet helt tilbake til dyrkingen av bomull. Dyrkning av bomull er en arbeidsintensiv prosess som krever kjemikalier og mye vann. Det er ofte noen av de mest fattige og sårbare menneskene i verden som utfører dette som ikke har kjennskap til sine rettigheter tilknyttet lønn, arbeidstid og regulære ansettelser. Det er også ofte her man kan finne barnarbeid i tekstilproduksjonen. I 2021 har det også blitt avdekket moderne slaveri og tvangsarbeid i provinsen Xinjiang. Vi anser dette som veldig alvorlig, det påvirker mange mennesker og det kan skje uopprettelig skade på menneskelig liv. Det er derfor satt opp som en av våre prioriterte risikoer.

I vår leverandørkjede har vi også identifisert risiko tilknyttet fri fagorganisering og kollektive forhandlinger. Ved at arbeiderne ikke har mulighet for dette har man en risiko for dårlig HMS, for lave lønninger og for mye bruk av overtid. En fungerende fagorganisasjon eller arbeiderrepresentasjon vil selv kunne jobbe for å ordne opp i slike problemer. Vi har derfor valgt å sette fri fagorganisering som en av våre prioriterte risikoer da vi ser at å arbeide med dette kan redusere risiko ved HMS, lønn og arbeidstid som påvirker mange mennesker og har høy alvorlighetsgrad.

Tekstilbransjen er kjent for å være en av de mest forurensende bransjene i verden. Det trengs mye vann og kjemikalier i fremstillingen av tekstiler, i tillegg er overforbruk et problem. Påvirkning på miljø er en skade det er vanskelig og tidkrevende og gjenopprette, det påvirker veldig mange mennesker, og er derfor en av våre prioriterte risikoer.

ANNEN NEGATIV PÅVIRKNING/SKADE

2.A.3 Beskriv annen negativ påvirkning/skade på mennesker, samfunn og miljø som ble identifisert i kartleggingen i egen virksomhet, leverandørkjeden eller hos forretningsforbindelser i rapporteringsåret og hvordan disse er håndtert.

Problemer med dårlig HMS, mye bruk av overtid og lave lønninger er også identifisert i vår leverandørkjede. Vi stiller krav til alle disse områdene i våre policyer, som våre leverandører har signert på at de vil følge. I tillegg har flere av våre leverandører hatt tredjeparts revisjoner hvor dette kontrolleres. Vi finner allikevel at flere leverandører ikke tilfredsstiller våre krav på disse områdene. Da følger vi opp leverandørene, og det legges planer for når ting skal være utbedret.

Forskning viser at med fungerende fagorganisasjoner og arbeiderrepresentasjoner så vil arbeiderne selv klare å forbedre disse områdene. Dette er noe av grunnen til at vi ønsker å jobbe med dette, for på den måten å kunne påvirke HMS, overtid og lønn.

A woman in a blue surgical cap and gown is shown in profile, looking down at her work in a hospital operating room. The background is blurred, showing other staff in similar attire and the bright lights of the room.

3

Håndtering av prioritert påvirkning

Stanse, forebygge eller redusere negativ påvirkning

Stanse, forebygge eller redusere handler om å håndtere funn fra kartleggingen på en god måte. Virksomhetens mest vesentlige negative påvirkning på mennesker, samfunn og miljø prioriteres først. Dette betyr ikke at annen risiko er uvesentlig eller at det ikke håndteres. Hvordan virksomheten er involvert, er sentralt for å treffe riktige tiltak. Faktisk negativ påvirkning/skade som virksomheten forårsaker eller bidrar til må stanses, forebygges og reduseres. Virksomheter som er direkte forbundet med negativ påvirkning må bruke sin innflytelse til å få forretningsforbindelser (f.eks. leverandører) til å stanse, forebygge og redusere dette. Dette innebærer å utvikle og iverksettes planer og rutiner for å håndtere risiko, og kan kreve endringer i egne policyer og styringssystemer. Virksomheters vellykkede håndtering av negativ påvirkning på mennesker, samfunn og miljø er et avgjørende bidrag til FNs bærekraftsmål.

3.A Stanse, forebygge eller redusere

3.A.1 Legg til mål, status på fremdrift, og beskriv tiltak dere har iverksatt for å håndtere virksomhetens prioriterte negative påvirkning/skade på mennesker, samfunn og miljø

Prioritert negativ påvirkning/skade	Produksjon av bomull
Overordnet mål :	Bruke sertifisert bomull
Status :	På begynt
Mål i rapporteringsåret :	Bli medlem av Better cotton initiative. Begynne å kjøpe sertifisert bomull.

Utforte tiltak og begrunnelse :

Vi ble i september medlem av Better cotton initiativ, og har begynt å plassere de første ordrene med sertifisert bomull.

Prioritert negativ påvirkning/skade	Fri fagorganisering eller demokratisk valgt arbeiderrepresentasjon
Overordnet mål :	Få flest mulig av leverandørene til å ha fri fagorganiser eller demokratisk valgt arbeiderrepresentasjon
Status :	På begynt
Mål i rapporteringsåret :	Kartlegge og innlede samtaler med våre største leverandører om arbeiderrepresentasjonen hos dem.

Utforte tiltak og begrunnelse :

Vi har kartlagt arbeiderrepresentasjonen hos noen av våre største leverandører ved å bruke Etisk handel sin Roadmap for å implementer fri fagorganisering og demokratisk valgt arbeiderrepresentasjoner. Vi har fått grunddige svar fra leverandørene, men er bekymret for at ting kun ser fint ut på papiret , spesielt med den kunnskapen vi har om arbeiderrepresentasjon i Bangladesh. Det er tidkrevende å kartlegge dette hos leverandørene, da vi ikke er i direkte kontakt med arbeiderrepresentasjonene, men kommuniserer gjennom vår kontaktperson. Vi har derfor i rapporteringsåret ikke fått kartlagt så mange leverandører som vi ønsket.

Å jobbe med dette er et langsiktig arbeid, og spesielt vanskelig i Kina hvor fri fagorganisering er begrenset av loven. Vi har tre fabrikker som er med i programmet Gender friendly workplace i Bangladesh. Som nevnt tidliger ser vi at slike samarbeid vil gi oss muligheten til å komme i kontakt med de partene det faktisk gjelder, og vil forhåpentligvis gi gode resultater for fabrikkene.

Prioritert negativ påvirkning/skade	Forurensning i produksjonskjeden
Overordnet mål :	Redusere vårt miljøfotavtrykk
Status :	Påbegynt
Mål i rapporteringsåret :	<ul style="list-style-type: none"> - Kartlegge basert på bransje hvor i vår produksjonskjede vi har størst miljøfotavtrykk. - Gjennomføre en risikovurdering av våre mest brukte fibre: polyester, bomull, viskose og ull. - Kartlegge hvilke sertifiseringsordninger som finnes for de ulike fibrene.

Utforte tiltak og begrunnelse :

I rapporteringsåret har vi fått kartlagt hvilke sertifiseringsordninger som finnes for de ulike fibertypene, og for bomull har vi bestemt oss for å bruke sertifiseringsordningen BCI. Vi har også gjennomført en risikovurdering av våre mest brukte fibre.

Det arbeidet som vi ikke er ferdig med er å kartlegge basert på bransje hvor i vår produksjonskjede vi har størst miljøfotavtrykk. Vi har deltatt på flere webinarer innenfor området blant annet innfargnings- og trykkteknikker med fokus på farlige kjemikalier fra et livssyklus perspektiv med Kemikaliegruppen. Allikevel er dette et område vi trenger mer kunnskap om for å finne ut hvilke tiltak som vi burde fokusere på.

Tverrgående tiltak for å håndtere negativ påvirkning/skade:

Beskriv virksomhetens tverrgående tiltak for å stanse, forebygge eller redusere negativ påvirkning/ skade på mennesker, samfunn og miljø i leverandørkjeden

3.B.1 Reduksjon av miljø- og klimafotavtrykk

Vi har et overordnet mål om å identifisere hvor i produksjonsprosessen vår virksomhet har størst miljøfotavtrykk, for å sette i gang tiltak. Se svar under 3.A.1 for hvilke tiltak som jobbes med.

I tillegg til dette har vi et kontinuerlig arbeid gående med kjemikalier i tekstiler og reduksjon av salg av plastposer. Overskuddet fra salg av plastposer i våre butikker går til Handelens miljøfond som støtter prosjekter som reduserer plastforsøpling, øker plastgjenvinning og reduserer forbruk av plastbæreposer.

Vi har også fokus på miljø- og klimaavtrykk i forhold til transport. Vi prøver å samlaste mest mulig av våre leveranser for å få så få sendinger som mulig. Dette gjelder både fra Asia, men også vareleveranser til butikkene våre i Norge. Flyfrakt prøver vi å unngå så langt det er mulig, og benytter heller togtransport der det er mulig. Dessverre har problemer med forsinkelser og knapphet i utstyr i transportbransjen gjort at vi i rapporteringsåret har brukt mer flyfrakt enn ønskelig. Dette håper vi å unngå i 2022.

3.B.2 Tilpasning av egen innkjøpspraksis (sourcing)

Vi har over flere år justert vår innkjøpspraksis etter samarbeid og kommunikasjon med våre leverandører, spesielt med tanke på ledetider og når ordre burde plasseres. Alle ordre plasseres i god tid slik at leverandørene ikke skal bli presset med for korte ledetider. Ordre med lang ledetid har vi sett fordelen av i rapporteringsåret da flere leverandører har hatt problemer med tilgang på arbeidere, stengte fabrikker og redusert produksjonskapasitet på grunn av Covid. Flere leverandører har vært åpne om dette, og da har vi sammen klart å finne løsninger. Allikevel er det leverandører som ikke har klart å levere i tide som har resultert i at vi har måtte ta noen ordre med fly.

3.B.3 Valg av produkter og sertifiseringer

Når vi utvikler våre kolleksjoner har vi fokus på å ha en balanse mellom naturfibre og syntetiske fibre. Begge deler har en miljøpåvirkning i framstillingen og produksjonsprosessen. Når det er sagt så har noen fibertyper større negativ påvirkning enn andre på mennesker, samfunn og miljø. I rapporteringsåret har vi kartlagt dette, og har kommet frem til at bomull har veldig stor negativ påvirkning på mennesker, samfunn og miljø. Vi ble derfor i 2021 medlem av BCI, og har begynt å plassere våre første ordre med denne sertifiseringen. I 2022 har vi som mål at 20% av vårt bomullsinnkjøp skal være sertifisert. I 2022 vil vi også jobbe med å se på hvordan vi kan gjøre fibrene polyester, viskose og ull mer bærekraftige. Vi skal blant annet delta i forumet bærekraftig ull og mohair for innkjøpere og produsenter i Sør-Afrika arrangert av Etisk handel.

3.B.4 Støtte aktivt opp om fri fagorganisering og kollektive forhandlinger, eller der lovverket ikke tillater dette, støtte aktivt opp om andre former for demokratisk valgt arbeiderrepresentasjon

Dette er en av våre prioriterte risikoer for negativ påvirkning. Under 3.A.1 står det litt mer om hvilke tiltak vi jobber med. I tillegg så stiller vi krav til fri fagorganisering og kollektive forhandlinger i våre retningslinjer. Vi spør også om hvordan dette er organisert i vårt skjema for egenrapportering, og diskuterer svarene med leverandørene under møter.

3.B.5 Bidrag til utvikling, kompetanseheving og opplæring internt og av leverandører og arbeidere i leverandørkjeden

I rapporteringsåret har vi 3 fabrikker som er med i programmet Gender friendly workplace i samarbeid med Etisk handel. I tillegg har vi flere leverandører som tar kurs for å bli med i platformen til BCI.

3.B.6 Annen relevant informasjon for hvordan dere arbeider med å redusere, forhindre og håndtere negativ innvirkning på mennesker, samfunn og miljø.

4

Overvåking av gjennomføring og resultater

Overvåkning av gjennomføring og resultater handler om å måle effekten av systematikken og eget arbeid i hvert trinn i aktsomhetsvurderingene, og viser hvorvidt virksomheten gjør gode aktsomhetsvurderinger. Virksomheten må ha systematikk og rutiner på plass for å kunne fange opp og kritisk vurdere egne konklusjoner, prioriteringer og tiltak som er gjort som en del av aktsomhetsvurderinger. Eksempelvis: Er kartlegging og prioritering av mest negativ påvirkning gjort på en faglig god og troverdig måte, og som reflekterer de faktiske forholdene? Virker tiltakene for å stanse, forebygge og/eller redusere virksomhetens negative påvirkning/skade etter hensikten? Er skade gjenopprettet der det er relevant? Dette kan gjelde tiltak virksomheten gjør selv og som utføres av eller i samarbeid med andre. Erfaringene virksomheten gjør seg med arbeidet med aktsomhetsvurderinger brukes for å forbedre prosesser og resultater i fremtiden.

4.A Overvåkning og evaluering

4.A.1 Beskriv hvem som har ansvar for å overvåke effekten av tiltak iverksatt for å håndtere virksomhetens vesentlige risiko for skade/negativ påvirkning på mennesker, samfunn og miljø, og hvordan overvåkingen gjennomføres i praksis

Det er innkjøpssjef, Pernille Grønne, som har ansvaret for å overvåke effekten av de tiltak som iverksettes. Overvåkingen gjennomføres ved innhenting av data fra tredjepartsrevisjoner, egenrapporteringskjema, egne besøk, samtaler med leverandørene og deltakelse på kurs med våre samarbeidspartnere som Etisk handel Norge, Kemikaliegruppen og BCI.

4.A.2 Beskriv hvordan dere sannsynliggjør at virksomhetens tiltak for å identifisere, forebygge og redusere negativ påvirkning faktisk fungerer

Det er ikke alle tiltak man setter inn som man enkelt kan dokumentere effekt av. Vi har i rapporteringsåret tre fabrikker som deltar i programmet Gender Friendly Workplace. Vi mottar progresjonsrapporter for dette programmet, blant annet om hvor mange som har deltatt på kurs. Ved å gi arbeiderne kunnskap og veiledning så antar vi at dette vil føre til en endring eller bedring, selv om vi ikke kan dokumentere dette.

Andre tiltak kan være lettere å dokumentere, som for eksempel da vi økte ledetidene på ordrene våre. Før covid så vi da at vi hadde vesentlig mindre forsinkelser og minimalt med flyfrakt. Det viser at tiltaket har hatt en effekt.

Sertifiseringsordninger av fibre sikrer at fibrene er produsert i henhold til sertifiseringsordningens krav og standarder. Ved å være medlem av Better Cotton Initiativ og kjøpe bomull gjennom dem, så kan vi måle blant annet hvor mye mindre vann og sprøytemidler vi har bidratt til å bruke sammenlignet med konvensjonell bomull.

5

Kommunikasjon av hvordan negativ påvirkning/skade er håndtert

Forutsetningen for god ekstern kommunikasjon om arbeidet knyttet til virksomheters aktsomhetsvurderinger for bærekraftig forretningspraksis er at den bygger på konkrete aktiviteter og resultater. Virksomheter skal kommunisere offentlig om relevante styringsdokumentet knyttet til aktsomhetsvurderinger, eksempelvis policyer, retningslinjer, prosesser og aktiviteter knyttet til å identifisere og håndtere bedriftens faktiske og potensielle negative påvirkning på mennesker, samfunn og miljø. Kommunikasjonen bør inkludere hvordan risikoen er avdekket og håndtert, samt hvilke effekter man oppnådde av tiltakene/aktivitetene. Etter åpenhetslovens §4 skal virksomheter som er omfattet årlig offentliggjøre en redegjørelse for aktsomhetsvurderinger.

5.A. Kommunisere eksternt

5.A.1 Beskriv hvordan virksomheten kommuniserer med berørte interessenter om håndteringen av negativ påvirkning/skade

Vi kommuniserer med våre interessenter gjennom e-post, telefon, webmøter og fysiske møter. En god dialog med våre leverandører har alltid vært viktig for oss slik at det skal være lett å ta opp både positive og negative ting.

5.A.2 Beskriv hvordan virksomheten kommuniserer offentlig rundt eget arbeid med kartlegging og håndtering av negativ påvirkning/skade

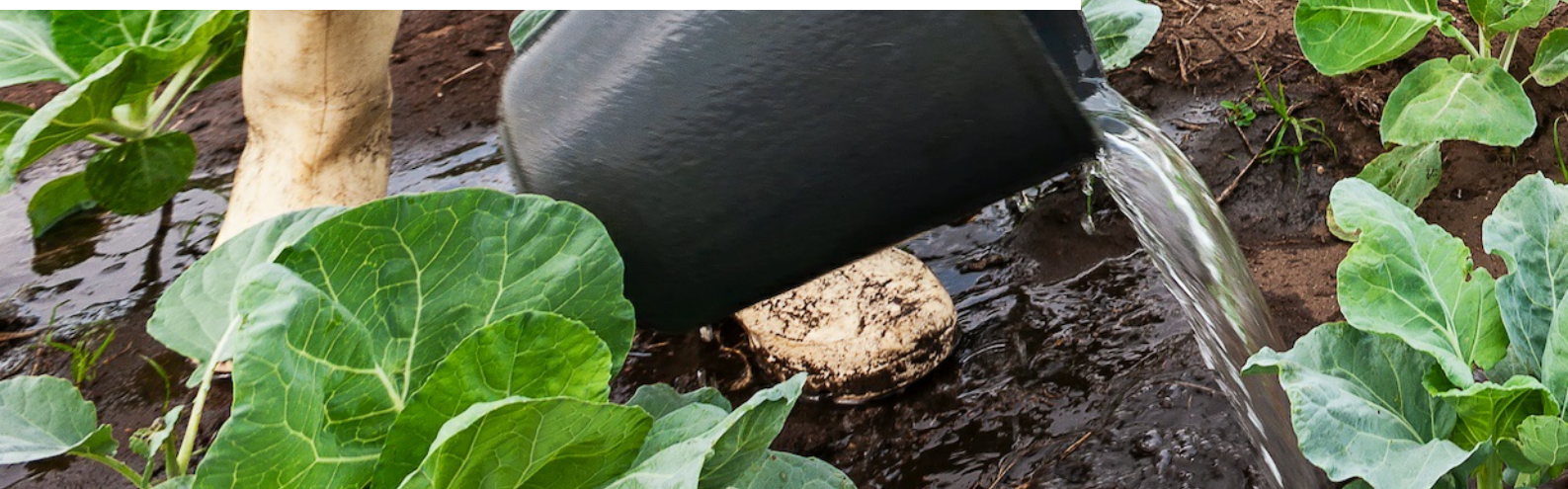
Vi har på hjemmesidene våre linker til virksomhetens policy for bærekraftig forretningspraksis og retningslinjer for leverandører. Utover det er årsrapporten til Etisk handel Norge vår offentlige kommunikasjon rundt arbeidet med kartlegging og håndtering av negative påvirkning.

6

Gjenoppretting der dette er påkrevd

Når en virksomhet har identifisert at den har forårsaket eller bidratt til skade på mennesker eller samfunn, håndteres skaden gjennom å sørge for gjenoppretting, eller samarbeide om gjenoppretting. Gjenoppretting kan innebære økonomisk erstatning eller kompensasjon, en offentlig beklagelse, eller at skaden på annet vis rettes opp. Det handler også om å sørge for tilgang til klageordninger for arbeidere og/eller lokalsamfunn slik at de kan få sin sak hørt og håndtert.

6.A Gjenoppretting

6.A.1 Beskriv virksomhetens policy for gjenoppretting ved negative konsekvenser for mennesker, samfunn og miljø

Vår policy er at der våre aktiviteter forårsaker eller medvirker til negativ påvirkning på mennesker, samfunn eller miljø vil vi stanse denne aktiviteten, og vi vil søke å gjenopprette skaden. Der leverandøren er ansvarlig for den negative påvirkningen/skaden er leverandøren også ansvarlig for gjenoppretting.

Beskriv eventuelle tilfeller av gjenoppretting i rapporteringsperioden

Vi har ikke oppdaget tilfeller av negativ påvirkning eller skade som tilsa behov for gjenoppretting i rapporteringsåret. Vi jobber likevel kontinuerlig med forbedringer for mennesker, samfunn og miljø som er direkte eller indirekte berørt gjennom vår leverandørkjede.

6.B Tilgang til mekanismer for gjenoppretting

6.B.1 Beskriv hva selskapet gjør for å sikre at påvirkede arbeidere og lokalsamfunn har tilgang til effektive mekanismer for gjenoppretting, når det er aktuelt

I våre retningslinjer for leverandører stiller vi krav til at leverandøren skal ha et system for håndtering av klager knyttet til menneskerettigheter, arbeidstakerrettigheter, miljø og korrupsjon.

Kontaktinformasjon:

Inter-Sun AS
Pernille Grønne, Innkjøpssjef
pernille@inter-sun.no